

Јован Светогорац

Запис

И би у та времена скрб и туга народима

И би у та времена скрб и туга народима, како и Христос говораше у јеванђељу. И тада покренуше се Турци са многим множеством војника агаренских: Татари, велим Перси, Черкези, Скити, није могућно избројати тада сабраног војинства, покренуше се од источне стране на Угре и узеше неколико тамо градова и попалише и поробише угарске стране. И тада кад се вратише и презимише у српској земљи, тада ђаво не трпљаше хришћанког рода мир, подиже безбожне и љуте Татаре. Авај тада, такове напасти земљи тој! Да укратко изречем: села и градове палећи и цркве многе опустошише и свете иконе покрасе и света места оскврнише и ископаше и тада у љуто зимње време свлачећи наге на земљи бијаху, друге пак наге везане за репове коњима вукоше, ови пак сасечени, а други устрељени беху. И не би места где но мртав не лежаху, брда, долине, врти, поља, све беше испуњено тада мртвим телесима. Неке у туђу земљу одвођаху и растављаху. Би тада горко ридање и плач, док су друга од друга одводили, брата од брата, сина од оца, матер од сина. И би видан горки плач и ридање. Тешко нама и авај, говораху, боље би нам било да нас све један гроб прими, неголи да одвођени бивамо у туђу земљу – горко ридање и оплакиваху једно друго. И би запуштење земље те коначно. Ако бисмо по реду казали што видесмо и слушамо, требало би ми година дана, но ово укратко изрекох . . .